

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1300
Ημερομ. Κατάθεσης: 8/12/2022

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

29 Νοεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Επικρατείας, κ. Γεώργιο Γεραπετρίτη.

Τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Μαυρουδή Βορίδη.

Θέμα: «Αίτημα εφαρμογής της λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας.»

Κύριοι Υπουργοί,

Κατά την τελευταία συνταγματική αναθεώρηση ενσωματώθηκε στο Ελληνικό Σύνταγμα η δυνατότητα των Πολιτών να εισηγούνται προτάσεις νόμου στη Βουλή συγκεντρώνοντας αριθμό υπογραφών άνω των πεντακοσίων χιλιάδων. Η σχετική διάταξη υπερψηφίστηκε με ευρύτατη πλειοψηφία από το σύνολο σχεδόν της Βουλής των Ελλήνων. Ωστόσο τρία έτη αργότερα η σχετική διάταξη παραμένει ανενεργή καθώς δεν έχει ψηφιστεί ο εκτελεστικός νόμος με τον οποίο θα καταστεί εφικτή η εφαρμογή της Νομοθετικής Πρωτοβουλίας Πολιτών στη χώρα μας.

Η συνταγματική αναγνώριση της λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας επιτρέπει αφενός την άμεση συμμετοχή της λαϊκής βούλησης στο έργο της επεξεργασίας των κανόνων που διέπουν τη ζωή των πολιτών και, αφετέρου, το άνοιγμα διόδων που προτείνουν στο νομοθέτη την θέσπιση κανόνων των οποίων η ανάγκη εφαρμογής καθίσταται ευρέως επιθυμητή από το εκλογικό σώμα. Σχετικά με το θέμα η Πρωτοβουλία για Ριζική Συνταγματική Αλλαγή, το Vouliwatch και άλλες 44 Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών συνέταξαν επιστολή προς την Κυβέρνηση, με την οποία επιδιώκουν την έγκαιρη ψήφιση του εκτελεστικού νόμου ο οποίος θα καταστήσει εφικτή την εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης του Συντάγματος.

Ακολούθως παρατίθεται αυτούσια η επιστολή προκειμένου να καταστεί ευρέως γνωστή η σπουδαιότητα του θέματος.

“Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Με την παρούσα, οι συνυπογράφουσες οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, ομάδες και κινήσεις πολιτών καλούμε την Κυβέρνηση να ανταποκριθεί στις επιταγές του Συντάγματος και να αναλάβει άμεσα πρωτοβουλία για τη σύνταξη του Νόμου που θα θέσει σε εφαρμογή τη Νομοθετική Πρωτοβουλία Πολιτών.

Αναλυτικότερα, στο προσφάτως αναθεωρημένο Σύνταγμα του 2019, με το άρθρο 73 παρ. 6, εισάγεται, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ο θεσμός της λαϊκής νομοθετικής

πρωτοβουλίας: Η δυνατότητα, δηλαδή, να καταθέτουν οι πολίτες προτάσεις νόμου στη Βουλή. Η σχετική διάταξη υπερψηφίστηκε με ευρύτατη πλειοψηφία από το σύνολο σχεδόν της Βουλής και συνιστά αναμφίβολα θετική πολιτική καινοτομία για τη χώρα μας, έστω και αν, συγκριτικά με αντίστοιχες διατάξεις άλλων ευρωπαϊκών κρατών αλλά και της ίδιας της ΕΕ, περιορίζει σημαντικά την εμβέλεια του θεσμού και δρα αποτρεπτικά στην εφαρμογή του καθώς: αφ' ενός ορίζει υπέρογκο ελάχιστο αριθμό 500.000 υπογραφών - ενδεικτικά, 50.000 υπογραφές απαιτούνται στην Ιταλία των 50 εκατομμυρίων πολιτών και 1.000.000. υπογραφές απαιτούνται για όλη την Ε.Ε.!!- και, αφ' ετέρου περιορίζει το αντικείμενο και επιτρέπει έως δύο (2) νομοθετικές πρωτοβουλίες ανά κοινοβουλευτική περίοδο.

Ακόμη και με τους παραπάνω περιορισμούς, η θέσπιση της άμεσης συμμετοχής των πολιτών στη νομοθετική λειτουργία αποτελεί μια σημαντική δημοκρατική κατάκτηση για τη χώρα μας, καθώς συμβάλλει στην ενίσχυση των πολιτικών δικαιωμάτων και στη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.

Αποτελεί δε, αποτέλεσμα μακροχρόνιας προσπάθειας διαφόρων φορέων, οργανώσεων, πρωτοβουλιών, νομικών και πολιτών. Να σημειώσουμε, μάλιστα, στο σημείο αυτό, ότι η «Πρωτοβουλία για Ριζική Συνταγματική Αλλαγή», που συνυπογράφει την παρούσα δήλωση, έχει ήδη συντάξει ένα πρώτο Σχέδιο του απαιτούμενου εφαρμοστικού νόμου. Ελπίδα και πρόθεση είναι το αρχικό αυτό σχέδιο, ανοικτό σε τροποποιήσεις και προσθήκες, να αποτελέσει μια αρχική βάση για την αναγκαία δημόσια διαβούλευση τόσο σε επίπεδο πολιτών όσο και πολιτικών. Περαιτέρω, θα αποτελέσει μια πρώτης τάξεως ευκαιρία ο εφαρμοστικός νόμος να έχει προταθεί από πολίτες σαν γόνιμη και ελπιδοφόρα αφετηρία για τις ανάλογες νομοθετικές πρωτοβουλίες.

Σε μια εποχή όπου οι αξίες της δημοκρατίας δοκιμάζονται ολοένα και περισσότερο, η εμπιστοσύνη των πολιτών στους θεσμούς και τα παραδοσιακά πολιτικά κόμματα φθίνει και οι δυνάμεις του εθνολαϊκισμού προελαύνουν ακόμη και σε κράτη με μακρά δημοκρατική παράδοση, νομοθετικές πρωτοβουλίες που προάγουν την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στα κοινά μπορούν να δώσουν νέα πνοή στη δημοκρατία μας.

Δυστυχώς, τρία (3) χρόνια μετά την αναθεώρηση του Συντάγματος, και η σπουδαία αυτή δυνατότητα παραμένει ανενεργή, καθώς απαιτείται εφαρμοστικός νόμος και δεν διαφαίνεται κάποια σχετική νομοθετική πρόθεση από την ελληνική κυβέρνηση. Πρόκειται για μια αποκαρδιωτική περιφρόνηση προς το Σύνταγμα, τους πολίτες και τους δημοκρατικούς θεσμούς.

Ενόψει των ανωτέρω, σας καλούμε να μας ενημερώσετε για το πότε σκοπεύει η Κυβέρνηση να προχωρήσει στη σύνταξη και πρόταση του εν λόγω σχεδίου νόμου καθώς και αν θα συμπεριλάβετε στην νομοπαρασκευαστική διαδικασία τα μέλη της ΚτΠ.

Ευχαριστούμε θερμά για την προσοχή και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση.”

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- Προτίθεστε να προβείτε άμεσα στις κατάλληλες ενέργειες ώστε να καταστεί εφικτή η σύνταξη και πραγματοποίηση του σχεδίου εφαρμοστικού νόμου της διάταξης του Ελληνικού Συντάγματος που αφορά στη Νομοθετική Πρωτοβουλία Πολιτών [Άρθρο 73, παράγραφος 6];

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α΄ Αθηνών